

Gemeentelijk monument, Spoorlaan 18

- Adres: Spoorlaan 18
- Bouwjaar: 1913
- Architect: onbekend
- Bouwstijl: Chaletstijl met jugendstil-elementen
- Bouwtype: woonhuis

Opmerking: vroeg voorbeeld van een vakantiewoning/gastenverblijf.

Omschrijving

Het gastenverblijf Casa Verano is gelegen aan de Spoorlaan. In 1913 liet de eigenaar van de naastliggende woning Villa Veldhorst een apart gebouw oprichten waar hij gasten kon onderbrengen. Dat dit vakantieverblijf ver van de straat ligt, is geen toeval. Zo werd de beleving van 'vakantieverblijf' - ver van dagelijkse beslommingen, versterkt. Langs de Spoorlaan verrezen begin 1900 meerdere luxe villa's en middenstandswoningen. Het opkomende natuurtoerisme naar de Veluwe zorgde aan het begin van de twintigste eeuw voor het aanbod van vakantiewoningen.

Het is een bijzonder voorbeeld van een huis dat in de Chaletstijl is gebouwd, als basis voor de verschijningsvorm van het huis. Eind negentiende eeuw werd deze bouwstijl populair toen Zwitserland opkwam als vakantiebestemming en het chalet vereenzelvigd werd met het onbedorven landschap aldaar. Kenmerkend voor deze stijl is het zadeldak met flauw hellende dakschilden. Bij het pand valt de brede vijfzijdige warande op aan de voorgevel waarboven een diepe loggia door de forse overkapping wordt overdekt. De windveren van de overstek van de hoofdkap en de steekkap zijn, typisch voor de Chaletstijl, voorzien van decoratief (Zwitsers) snijwerk.

Het houtwerk domineert het gebouw: de overkapping van de loggia, het ajourwerk (rijk uitgevoerd snijwerk) van de balustrade en het decoratieve vakwerk. De gevel op de verdieping telt een viertal gevelopeningen, met (niet oorspronkelijke) luiken naast de deuren. Boven de deuren bevinden zich twaalfruits vensters. Daarnaast valt de vakwerkconstructie op die voorzien is van decoratieve elementen als spiegels, kussen, vellingen en canelures. Eind jaren tachtig van de twintigste eeuw is er aan de zuidzijde van het object uitgebouwd en is de aanbouw links van het hoofdhuis gewijzigd. Ook het stucwerk aan de voor-, achter- en zuidelijke zijgevel is destijds aangebracht.

Op het overdekte terras liggen terrazzo vloeren. Het interieur heeft oorspronkelijke details: deuren en kozijnen, inbouwkasten, lambrisering aan weerszijde van de haard in de woonkamer, betimmering in de dagkanten deur tussen eet- en woonkamer, balkenplafonds, trappartij en in pandige bovenlichten. De warande kan worden gezien als spil van het interieur. Zowel wat betreft indeling als detaillering is het interieur grotendeels oorspronkelijk. De Spoorlaan 18 kan worden gezien als een typologisch, maar ook zeldzaam voorbeeld van een als gastenverblijf gebouwd huis.

